

супроводжуються різними темпами, і структурними змінами, внаслідок чого у кожному ВГС створюється та вдосконалюється узгоджена стратегічна концепція формування асортименту продукції і нових послуг та раціоналізації.

1. Gerisch R., Hofmann W., *Aufgaben und Probleme der Entwicklung in den Kombinatzen zur Erhonung der volkswirtschaftlichen Efektivitat*. In *Wirtschaftswissenschaft*, Berlin 27 (1979) 2, S.139.]. 2. Gustmann K.-H., Stolzenberg G., Wolff H.-P. *Intensivierungs-faktoren Produktion-organisation*, Verlag Die Wirtschaft, Berlin 1978, S.75. 3. Gabler U. *Erarbeitung eines Algorithmus zur Balanzierung des Produktionsprogrammes ausgehend von der Intensivierungskonzeption bis zum Jahresplan*, Forschungsbericht, Friedrich-Schiller-Universitat, Jena, 1979, S.31ff. 4. Koziolk H *Wirtschaftswachstum und Entwicklung der materiell-technischen Basis*, *Wirtschaftswissenschaft*, Heft 3/1982. 5. Gureev, A.G. (2001). *Bounds of Ruin Probabilities*. *Scandinavian Actuarial Journal*, 2: – P. 181–190. 6. Колісник М.К. *Антикризове управління виробничо-господарськими структурами у машинобудуванні: [монографія] / М.К. Колісник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2009.– 208 с.* 7. Бондарчук М.К. *Управління санацією виробничо-господарських об'єднань: автореф. дис ... доктора екон. наук: 08.00.04 / Бондарчук М.К. // Національний університет «Львівська політехніка», Львів, 2013.*

ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Волошин В.В., Волошин О.П.

Національний університет «Львівська політехніка»

Становлення і подальший розвиток ринкової економіки зумовлюють необхідність формування однієї з основних ланок фінансового ринку країни - страхового ринку. Наявність досконалого страхового ринку сприяє підвищенню стійкості фінансової і економічної систем та забезпечує сталий розвиток суспільства. Страховий ринок – система економічних відносин, які складають сферу діяльності страховиків і перестраховиків у певній країні, групі країн чи в міжнародному масштабі щодо надання страхових послуг страхувальникам [1, с.506]. Криза національної економіки погіршила стан ринку. Виявлення змін у тенденціях розвитку страхового ринку дає можливість прогнозувати

стан ринку в майбутньому, впливати на негативні процеси, що відбуваються на цьому сегменті фінансового ринку, що обумовлює актуальність даного дослідження.

Теоретичні аспекти, тенденції розвитку, проблеми і перспективи страхового ринку досліджували провідні вчені М.М.Александрова, В.Д.Базилевич, О.М.Зальотов, Н.І.Машина, С.С.Осадець, Л.О.Примостка, С.К.Реверчук, О.О.Слюсаренко та ін. Однак, у зв'язку з тим, що ситуація на фінансових ринках постійно змінюється і потребує постійного моніторингу, аналізу і прогнозування, дослідження цих питань залишається актуальним і в даний час.

Страхування - один з найприбутковіших видів бізнесу, який у розвинутих країнах займає важливу складову національної економіки і забезпечує 8-12% ВВП. Акумуляовані через страхування кошти є джерелом інвестицій в національну економіку цих країн, причому в багатьох із них відповідними законами закріплені принципи використання страхових ресурсів переважно для інвестування економіки.

На сучасному етапі розвиток національного страхового ринку відбувається за умов підвищення зацікавленості юридичних та фізичних осіб у захисті своїх майнових інтересів, розвитку ринку фінансових послуг, запровадження системи недержавного пенсійного забезпечення, реформи медичної галузі держави. Українські страхові компанії ще не акумулювали вагомий обсяг інвестиційних ресурсів, тому їх частина у вітчизняній економіці є досить незначна. Однак, ринок страхових послуг залишається найбільш капіталізованим серед інших небанківських фінансових ринків. Загальна кількість страхових компаній станом на 30.06.2014 становила 400, у тому числі СК «life» – 58 компаній, СК «non-life» – 342 компанії, (станом на 30.06.2013 становила 415, у тому числі СК «life» – 62 компанії, СК «non-life» – 353 компанії) [2, с.1], тобто загальна кількість страховиків скоротилась у порівнянні з аналогічним періодом минулого року на 4 %. Для характеристики сучасного стану страхового ринку нижче наведена інформація про показники за 2013-2014 роки.

У I півріччі 2014 року обсяги активів страховиків збільшилися: сукупний обсяг активів страховиків порівняно з аналогічним періодом минулого року зріс на 2 293,1 млн. грн. (+ 3,6 %) – до 66 156,7 млн. грн. Такого приросту вдалося досягнути за рахунок збільшення обсягу акцій на 7,5 %, які становлять близько 48,5 % зазначених активів. Проте відбулося зменшення обсягу надходжень валових страхових премій на 23,3 %, а чистих страхових премій - на 16,5 %. Це сталося за рахунок скорочень валових страхових премій зі страхування: фінансових

ризиків (на 48,3 %), майна (на 29,4 %), від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (на 33,1 %), відповідальності перед третіми особами (на 39,1 %), страхування кредитів (54,3 %) [3].

Упродовж першого півріччя 2014 року показник валових страхових премій у сегменті медичного страхування (безперервного страхування здоров'я) зріс на 17,7 %. Безумовно, прогнозується подальше зростання страхових премій у цьому сегменті страхового ринку у зв'язку з проведенням реформ у медичній галузі України.

Перерозподіл у структурі чистих страхових премій станом на 30.06.2014 порівняно з аналогічним періодом 2013 року відбувся на користь таких важливих соціальних секторів страхування як: автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка») з 27,5 % до 31,8 %, медичне страхування (безперервне страхування здоров'я) з 6,8 % до 9,4 %, страхування життя з 9,9 % до 11,2 %. При цьому, у структурі чистих страхових премій відбулося зменшення з таких видів страхування: страхування фінансових ризиків (з 11,4 % до 6,2 %), страхування вантажів та багажу (з 4,8 % до 4,1 %), страхування кредитів (з 3,9 % до 2,4 %), страхування відповідальності перед третіми особами (з 4,8 % до 3,8 %) [2, с.8-9].

Валові страхові виплати за I півріччя 2014 року збільшилися на 5,0 % (до 2 397,9 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом 2013 року, чисті страхові виплати збільшилися на 5,6 % і становили 2 356, 9 млн. грн. [2, с.9].

У структурі чистих страхових виплат відбулися значні зміни в розрізі видів страхування. Так, у порівнянні з першим півріччям 2013 року приріст страхових виплат відбувся у всіх соціально значимих сегментах: життя (+ 53,1 %), автострахування (+ 7,1 %), медичне страхування (безперервне страхування здоров'я) (+ 11,5 %), добровільне особисте страхування (+ 40,3 %), обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів (+ 40,9 %). Водночас, чисті страхові виплати зі страхування фінансових ризиків значно скоротилися (- 88, 1 %) [3].

Аналіз сучасного стану, тенденцій і проблем розвитку вітчизняного страхового ринку свідчать про певні здобутки та численні недоліки.

Серед недоліків слід назвати: нестабільність політичної ситуації; відсутність гарантій збереження вкладених коштів; зміни в соціальній сфері, що у силу своєї невизначеності стримують розвиток страхування; суперечливе законодавство; нестійкість національної валюти; високий рівень інфляції; низький рівень національного перестрахового ринку і залежність від світових лідерів перестраховання; нерозвиненість довгострокового страхування, недержавного пенсійного забезпечення

та неадекватна конкуренція в цьому сегменті ринку; значна інформаційна закритість страхового ринку; недостатній рівень кадрового і наукового забезпечення; відсутність вільних коштів у підприємств і населення; низька страхова культура населення, страхових посередників і деяких страховиків.

Для подолання труднощів у розвитку страхового ринку України необхідно: впорядкувати страхове законодавство; створити об'єднання страховиків з метою зміцнення їх фінансового становища; досягнути оптимальної структури між різними формами страхування; запровадити реальні заходи, які б знизили можливості для корупції та бюрократичних перепон; залучити кошти страхових фондів на потреби інвестиційних вкладень; підвищити рівень капіталізації підприємств; розробити ефективні механізми захисту інтересів страхувальників.

1. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник. / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк // - Львів: видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2005. – 714 с. 2. Підсумки діяльності страхових компаній за I півріччя 2014 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: forinsurer.com/files/file. 3. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. Підсумки діяльності страхових компаній за I півріччя 2014 року. – Режим доступу: forinsurer.com/files/file.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Бідник Н.Б.

Національного університету «Львівська політехніка»

Контроль за обігом лікарських засобів є важливою ланкою державного регулювання у сфері охорони здоров'я. На ринку лікарських засобів є багато проблем, що стосуються безпеки, якості ліків, а також їх ціноутворення та розповсюдження. Проблемам вивчення державного регулювання та контролю за обігом лікарських засобів присвятили свої праці такі вчені, як О. Андрійко, Л. Бардакова, З. Гладун, В. Гарашук, В. Горшеньов, Л. Дешко, Г. Стеценко, В. Пашков, В. Рудий, О. Хмельницька.

Ринок лікарських засобів - це ринок, на якому відбувається купівля-продаж лікувальних препаратів, ліків, медикаментів. Протягом тривалих років ринок лікарських засобів був державною монополією.